

אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למדעי מדינה

יחסי ישראל-ארצות הברית (01-428-71)

סמינריון ב.א.
תשס"ז - 2006-7
ד"ר ג'ונתן ריינהולד

שעות קבלה: ד' 11.55-13.55

מספר חדר משרד: 2.33

דוא"ל: Rynhold@mail.biu.ac.il

נייד: 0545775817

תיאור ומטרת הקורס

הסמינריון מנתח יחסי ישראל-ארצות הברית גם ממבט היסטורי וגם על בסיס נושאים שונים. השאלה המרכזית היא, מהו הגורם העיקרי ביחסים: אינטרסים אסטרטגיים, פוליטיקה פנימית או תרבות?

דרישות הקורס ומטלות

1) השתתפות 20%

כולל רפרט בעל-פה

15-20 דקות (לא יותר!) מבוסס על מקור מהביבליוגרפיה

חייבים להשתמש או במטול שקפים (או בברקו)

הרפרט צריך להתמקד בנקודות העיקריות.

כדאי להציג את הרפרט באופן נקודתי/ראשי פרקים

במידה ואין תרגום למאמר-רפרט – נא לתרגם את המאמר (תקציר ארוך)

את הרפרט יש לשלוח למרצה ב דוא"ל

בהתאם לתקנון, כל סטודנט שנעדר יותר מ-4 פעמים בסמינר נכשל

כל מי שמגיע מאוחר להרצאה בלי אישור יצוין כנעדר

2) מבחן בסוף סמינר ב 20%

השאלות יתבססו על נושאי ההרצאות וחומר מהרפרטים

6 תשובות קצרות (8 – 16 שורות) מתוך 10 שאלות.

3) עבודה 60%

קביעת נושא לעבודה תיעשה בתיאום עם המרצה לפני ה- 1.1.06.

עד לחופשת הפסח יש להיגש עם המרצה לאישור: שאלת המחקר, מתודולוגיה, ביבליוגרפיה.

הגשת העבודה עד התחלת שנת הלימודים 2007-2006

העבודה היא אישית ותוגש מודפסת, בין 7000 – 9000 מילה, ע"פ כל כללי הכתיבה האקדמית.

פירוט נוסף יינתן במהלך הקורס.

על מנת לעבור את הקורס בהצלחה, נדרש ציון של 60 בכל אחד ממרכיבי הקורס.

ההרצאות

סקירה כללית של היחסים המיוחדים בין ישראל-ארה"ב (1 שבוע)

עיצוב מדיניות חוץ בארה"ב כלפי ישראל (1 שבוע) (בחירת רפרט)

הממשלים האמריקנים והמדיניות שלהם כלפי ישראל 1949-2006 (3-4 שבועות)

(בניית ביבליוגרפיה לעבודה ועיצוב עבודה)

רפרטים (והרצאות)

מדיניות של ישראל כלפי ארה"ב (1-2 שבועות)

הקונגרס והשדולה הפרו-ישראלית (2-3 שבועיים)

הסיוע האמריקני לישראל (1 שבוע)

היחסים האסטרטגיים בין המדינות (2 שבועיים)

תרבות, זהות והיחס המיוחד של ארה"ב לישראל (1 שבוע)

דת בארה"ב והיחס לישראל (1 שבוע)

דעת הקהל כלפי ישראל בארה"ב (1 שבוע)

יהודי ארצות הברית ויחסים עם ישראל (2 שבועיים)

יחסי "פטרון - קליינט": מי שולט במי? (1-2 שבועות)

חומר קריאה להרצאות (חובה)

מדיניות חוץ בארה"ב כלפי ישראל

קוונדט, ו. "ארה"ב והסכסוך הערבי-ישראלי" ב.ב. נויברגר, דיפלומאטיה בצל עימות (תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, תשמ"ד) 493-459
שמור מדעי המדינה לפי נוי.די (19985)

בר-סימן-טוב, י.ו.א. רבינוביץ "ישראל-ארה"ב: יחסים מיוחדים 1948-1998" ב. אופז, ח. יחסי החוץ של ישראל (משרד החוץ/האוניברסיטה העברית 1999): 70-49
תדפיס 7688 (466030)

קונגרס מדיניות חוץ

J. Rosati, *The Politics of United States Foreign Policy* (Thomson/Wadsworth: 3rd Edition 2004) Chapter 11 pp. 292-333. (Essays 11.1, 11. 2 11.3 pp. 310-11, 298-299, 315 כולל) [מתורגם].
אינ

היחסים האסטרטגיים

K. Puschel, *US-Israeli Strategic Cooperation in the Post Cold War Era* (Tel Aviv: Jaffe Institute for Strategic Studies 1992) pp. 7-8, 81-99, 151-160 [מתורגם]
E327.73 PUS u (194975)

דעת הקהל ומדיניות-חוץ בארה"ב

Rosati, *The Politics of United States Foreign Policy* (Chapter 13), pp. 364-388 [מתורגם]
אינ

ספרות כללית מומלצת (לא חובה)

ספרן, נ. מדינת ישראל ויחסיה עם ארצות הברית (ירושלים: שוקן, תשל"ט)
שמור מדעי המדינה לפי ספר.מד (148171)

רייך, ב., ו.א. גוטפלד, ארצות הברית והסכסוך הישראלי ערבי (ת"א: משרד הביטחון תשל"ז).
327.56073 ריך.אר (134803)

שפר, ג., יחסי פטרון וקליינט תלות ישראל בארה"ב (ירושלים: מכון דווייס ליחסים בינלאומיים, 1986)
אינ

קוונדט, ו., עשור של החלטות: המדיניות האמריקנית כלפי הסכסוך הערבי-ישראלי 1967-1976 (ת"א: משרד הביטחון, תש"ס)
327.73056 קונ.עש (134310)

שטיין, ק., מדינאות אמיצה (ת"א: משרד הביטחון 2003)
E 327.53 שטי.מד (575644)

גרטר, א. וי. סרנה יהודי ארצות הברית: קובץ מאמרים (ירושלים: מרכז זלמן שזר, תשנ"ב)
בספריה המרכזית D4(73) יהו.אר (182797)

קצבורג-יונגמן, מ., החוויה היהודית האמריקנית (ירושלים: מרכז זלמן שזר, 2006) במיוחד חלק ד
933.4(73) חוי.הי (1111010)

**Quandt, W. *Peace Process: American Diplomacy and the Arab-Israeli Conflict since 1967* (Washington DC: Brookings Institution/University of California Press, 2nd Edition 2002)
E327.53 QUA (493386)

Spiegel, S. *The Other Arab-Israeli Conflict*, (Chicago: Chicago University Press, 1985)
E327.73056 SPI (35488)

הרפרטים

כל מקור מתורגם לעברית חוץ מאלו שמסומן עם *.
התרגומים אינם רשמיים, אין לסמוך עליהם בלבד
את התרגומים אפשר לקבל מהמרצה

מדיניות של ישראל כלפי ארה"ב

1. J. Rynhold, "Israeli-American relations & the Peace Process" *Middle East Review of International Affairs (MERIA)* Vol. 4 No. 2 June 2000.

קונגרס והשדולה

**ממה הורכב השדולה? באיזה דרכים השדולה משפיעה על מדיניות של ארה"ב?
עד כמה השדולה משפיעה על מדיניות של ארה"ב במזרח התיכון?**

2. a) C. Mansour, *Beyond Alliance: Israel in US Foreign Policy* (New York: Columbia University Press, 1993) pp. 237-250, 250-260.

b) *J. Mearsheimer & S. Walt, *The Israel Lobby & US Foreign Policy* (Harvard: Kennedy School of Government Working Papers, 2006) pp. 15-21

c) *D. Verbeeten, 'How Important is the Israel Lobby?' *Middle East Quarterly* Fall 2006
<http://www.meforum.org/article/1004> (9 pages)

מדוע הקונגרס תומכת בישראל? באיזה דרכים היו שינויים באופי ובגודל התמיכה לאורך השנים?

3. a) A. F. K. Organski, *The \$36 Billion Bargain: Strategy & Politics in US Assistance to Israel* (New York: Columbia University Press; 1990) Chapter 3, pp.62-85

b) B. Rosenson E. Oldmixon & K. Wald. 'Conflict over Israel: Religion, Race, Party & Ideology in the US House of Representatives 1997-2002' *Terrorism & Political Violence* Vol. 17 No. 3 2005 pp. 407-426

הסיוע

**מדוע ישראל מקבלת סיוע מארה"ב? איך הסיוע משתווה לסיוע שארה"ב נותנת לאחרים?
ועד כמה הסיוע נותנת לארה"ב השפעה על מדיניות ישראלית?**

4. a) *S. Twing, 'A Comprehensive Guide to US Aid to Israel' *Washington Report on Middle East Affairs*, April 1996, pp. 45-52 <http://www.amenusa.org/aid2.htm>

b) *L. Laufer, 'US Aid to Israel' in G. Sheffer Ed., *Dynamics of Dependence* (Boulder: Westview, 1987) pp. 134-140

c) *Organski, *The \$36 Billion Bargain*, Chapters 5 and 7

היחסים האסטרטגיים

האם ישראל הינה נכס או נטל אסטרטגי מבחינת ארה"ב? איך המצב השתנתה מאז תום המלחמה הקרה?

5. a) Mansour, *Beyond Alliance* pp. 1-10, 35-44.

b) *Mearsheimer & Walt, *The Israel Lobby & US Foreign Policy*, pp. 4-6

c) *B. Rubin, 'The Real Roots of Arab Anti-Americanism' *Foreign Affairs* Vol. 81 no. 6, 2002 (8 pages)

תרבות, זהות ויחס מיוחד

באיזה דרכים משפיע תרבות אמריקנית על הגישה של ארה"ב לישראל?

6. מ. דיויס, ארה"ב והערגה לציון (ירושלים: האוניברסיטה העברית בירושלים, תש"ס) פרק 1

M. Barnett, 'Identity and Alliance in the Middle East' (Chapter 11) in P. Katzenstein, Ed. *The Culture of National Security* (New York: Columbia University Press, 1996) pp. 432-447

דעת הקהל באמריקה כלפי ישראל

**מהן המגמות המרכזיות בנוגע למידת הפופולאריות אצל דעת הקהל אמריקנית כלפי ישראל?
איזו משתנים גורמים לעליות והירידות במידת הפופולאריות של ישראל אצל דעת הקהל אמריקנית?**

a) 7. גילבוע, ארצות הברית וישראל: תשתית היחסים המיוחדים (תל-אביב: משרד הביטחון, 1993)
286-287, 268-281, 266-263

a) *N. Novik, *The United States & Israel: Domestic Determinants* (Boulder: Westview, 1986) pp. 19-37

b) S. Telhami & J. Krosik "US Public Attitudes towards Israel" in G. Sheffer Ed. *US-Israeli Relations at the Crossroads* (London: Frank Cass, 1997) pp.109-125

נצרות והיחס לישראל בארה"ב

איך קבוצות נוצריות שונות העריכו את ישראל לאורך השנים?

מדוע האבנגליסטים תומכים בישראל? ועד כמה הם משפיעים על מדיניות של ארה"ב במזרח התיכון?

8. a) K. Wald et al "Reclaiming Zion: How American Religious Groups View Israel" in Sheffer *US-Israeli Relations at the Crossroads*, pp.147-168.

b) *W. R. Mead, 'God's Country?' *Foreign Affairs* September/October 2006 [Edited version]
<http://www.foreignaffairs.org/20060901faessay85504/walter-russell-mead/god-s-country.html>
(10 pages)

י. אריאל, מ. שטיינברג, ומ. קליין הלכה למעשה: זרמים פונדמנטליסטים לנוכח בעיות אזורנו (ירושלים):
מכון דיוויד ליחסי בינלאומיים האוניברסיטה העברית, 1989 [לא חובה]

היחסים בין יהודי ארצות הברית וישראל

איך התפתח והשתנתה התייחסותה (פוליטיות ותרבותיות) של יהודי ארה"ב לציונות ולישראל?

9. A. Gal 'Envisioning Israel: The American Jewish Tradition' in A. Gal Ed *Envisioning Israel* (Wayne State Univ. Press, 1996) pp. 13-37

10. *Y. Shain, 'Jewish kinship at a Crossroads' *Political Science Quarterly* Vol. 117 No. 2
2002, pp. 279-309

יחסי "פטרון - קליינט": מי שולט במי?

האם ישראל "שולטת" במדיניות של ארה"ב כלפיה או ההפך נכון, ומדוע?

11. Organski, *The \$36 Billion Bargain*; Chapter 8, pp.180-201

A. Ben-Zvi, *United States & Israel: The Limits of the Special Relationship* (New York: Columbia University Press, 1993) pp. 1-25.

*Lasensky, S. 'Paying for Peace: The Oslo Process & the Limits of American Foreign Aid' *Middle East Journal*, Vol.58, No.2, 2004: 210-234. [לא חובה]

מקורות ראשוניות לעבודה (לא חובה)

עיתונות

הארץ (יש ארכיון), ידיעות, מעריב

Jerusalem Post, יש ארכיון,

Jewish Telegraph Agency (JTA), The Forward

New York Times, Washington Post

כתבי-עת

Foreign Affairs, Foreign Policy, Journal of Palestine Studies, MERIA Journal

ארגונים פרו-ישראליים עם אתרי internet

AIPAC, American Jewish Committee (Good library in Jerusalem), AJCongress

Americans for a Safe Israel, Zionist Organisation of America, Israel Policy Forum,

Friends of Peace Now (US)

מכונים

Jerusalem Centre for Public Affairs (good library in Jerusalem)

Washington Institute for Near East Policy

Jewish Institute for National Security Affairs (JINSA)

BESA Centre for Strategic Studies (Bar Ilan)

Jaffe Institute for Strategic Studies (Tel Aviv)

ארגונים ממשלתיים

Internet resources on US foreign policy, <http://www.biu.ac.il/SOC/besa/meria/research-g/us-policy.html>

US Embassy in Israel, the White House, The State Dept., Congress, etc.